

Píše Josef Kroutvor ml.

(E*forum, 12. 01. 2023)

Dne 3. ledna 2023 uplynulo 100 let od nanebevzetí Jaroslava Haška, největšího spisovatele českého - romanopisce, jenž nedokončil jediný román, poety, jehož nejlepšími básněmi jsou narozeninová vinšování a pozvánky na mariáš, humoristy, jemuž vždy v patách kráčela tragika, mystifikátora, který až příliš dobře viděl a popsal pravdu.

Jde o výročí natolik významné pro českou literaturu, že bylo nemyslitelné neoslavit jej alespoň tím nejjednodušším způsobem - totiž blahopřáním samotnému oslavenci do dalších let. Zamířil jsem tedy 3. ledna 2023 do kavárny Montmartre, místa navýsost spojeného s Haškovým společenským životem, místa, kde se odehrávaly jeho kabaretní jednoaktovky, poloimprovizovaná představení, pijatyky, hádky... Kde jinde také Haška v Praze hledat? Za jeden ze stolků, kde svého času sedávala česká i německá umělecká bohéma, jsem usedl i já a nad rozpitým půllitrem počal vést osamělý rozhovor s jubilantem. O tom, co mezi námi padlo, netřeba se šířit. Snad jen, že Mistr Hašek si svou smrt představoval docela jinak, než jakou ji později potkal. Prý by mu bývalo milejší umřít v té Oděse při rvačce s opilými námořníky, jak to o něm onehdy napsal jistý horlivý autor předčasného nekrologu, než dožívat neschopen chůze na promrzlé vysočinské Lipnici... Ještě že tam byl ten Bondy, dobrý Vítězslav Bondy - hostinský, vinopalník, přítel. Neměl jsem to srdce říci Mistru Haškovi, že ten Bondy, kterému napsal tak krásnou básnickou gratulaci, přípitek k 58. narozeninám, o dvacet let později zahynul v koncentračním táboře. Neměl jsem to srdce, a pak - myslím, že by to Hašek ani nepochopil. Nebo snad viděl až tak hluboko do lidské duše?

Omluvil jsem se dále Mistrovi za veškerou českou literárněvědnou a jinou kulturní produkci, jež se v posledních sto letech zabývala jeho dílem. Za co? Za to, že ho (až na čestné výjimky Maxe Broda, Ivana Olbrachta a Karla Čapka) dokonale dezinterpretovala, překroutila, učinila z něj buďto obětního kozla naloženého českými hříchy, nebo zoufalce a oportunistu, který nevěděl, co se životem (a proto pil a psal), a hlavně - zapoměla, že Jaroslav Hašek není jen největší český spisovatel, ale také největší český humanista. Toto tvrzení milý Hašek se smíchem přijal. Popřál jsem mu tedy k tomuto výročí mnoho dalších let na věčnosti, jež se za ním tady na zemi rozhodně nezavřela, a také dostatek námětů na povídky, kterých se po smrti asi už moc nenajde... A protože do Montmartru už se hrnuly davy dalších gratulantů a přátel, jež si chtěli s Haškem připít (snad mezi nimi někde byl i Vítězslav Bondy a přinášel láhev svého proslulého Trčkova likéru), rychle jsem Mistrovi potřásl baculatou rukou a vykročil z podniku ven.

Dojel jsem tramvají na setmělý večerní Žižkov a ze zastávky Lipanská seběhl po schodech dolů a dále Chlumovou ulicí na Prokopovo náměstí, kde jak známo stojí Haškův pomník. Vytáhl jsem z batohu svíčku, zapálil, a jakou radost jsem měl, když jsem tam na kamenném soklu už jednu hořící svíci našel. Někdo tu byl přede mnou. Je to dobré, národ český ještě zná svého největšího spisovatele.

www.ipsl.cz